

Ajuntament de Lleida

**SERVEI D'ARXIU I
GESTIÓ DE DOCUMENTS**

**SERVEI D'ARXIU I GESTIÓ DE DOCUMENTS
DE L'AJUNTAMENT DE LLEIDA (AML)**

CAT AML 004 FONS RICARD VIÑES

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ

Codi de referència: CAT AML 004 Fons Ricard Viñes

Nivell de descripció: Fons

Títol: Fons Ricard Viñes

Data (es): 1796-1977

Volum i suports:

Suport: Paper; paper fotogràfic; pergamí

Unitats d'instal·lació: 28 unitats d'instal·lació, 27 obres d'art, 7 objectes + 5 mobles

Metres: Fons documental: 4'8 m. i 2 calaixos de planer (900x1240 mm.)

Ajuntament de Lleida

SERVEI D'ARXIU I GESTIÓ DE DOCUMENTS

ÀREA DE CONTEXT

Nom del productor: VIÑES RODA, Ricard, pianista

Història del productor:

RICARD VIÑES RODA, Lleida, 5 de febrer de 1875 - Barcelona, 29 d'abril de 1943.

Nascut a Lleida al 1875, als set anys va encetar els seus estudis musicals amb l'organista lleidatà Joaquim Terraza. Als deu, però, ja estava a Barcelona, com a deixeble de Joan Baptista Pujol, pianista i formador de pianistes, on també rebé classes d'harmonia de mans de Felip Pedrell. Amb només dotze anys guanyà el primer premi de piano de l'Escola Municipal de Música de Barcelona, cosa que facilità que fos becat per anar a París a rebre lliçons de piano amb Charles Wilfried de Bériot, i de composició i harmonia, amb Benjamin Godard i Albert Lavignac. Obtingué el Primer Premi del Conservatori de París.

Debutà com a concertista el 1895, a la famosa Sala Pleyel de la capital francesa, i el 1906 fou elegit membre del Consell Superior del *Conservatoire*. Quan no estava de gira (com en el període 1930-1935, que residí a l'Argentina), tenia la seva residència fixada a París, si bé no perdé mai el contacte amb Lleida, on tornava sovint per la Festa Major, al maig. S'establí finalment a Barcelona l'any 1940, possiblement a causa de l'ocupació alemanya de París; on morí tres anys més tard, el 29 d'abril de 1943. Seguint el seu desig, fou enterrat al cementiri de Lleida, al costat del nínxol de la seva mare.

Tingué molt d'èxit com a intèrpret i divulgador de la música contemporània francesa i espanyola, i va fer centenars de concerts: molts a París, però també feu gires per països europeus i sud-americans. Donà nombroses primeres audicions: a Maurice Ravel, que sembla que li era molt amic, li estrenà *Menuet antique* (1898), *Jeux d'eau* (1902), *Pavane pour une infante défunte* (1902), *Miroirs* (1906), i *Gaspard de la nuit* (1909). Ravel li dedicà dues de les seves obres. Altres autors de qui estrenà peces: Claude Debussy, Erik Satie, Enric Granados, Manuel de Falla, Joaquín Turina, Frederic Mompou i Déodat de Séverac. Contribuí a difondre la música russa i sud-americana per a piano de començament de segle; en els seus concerts programà obres de Sergei Liapunov, Aleksandr Borodín, Modest Mússorgski, Mili Balakirev, i Nikolai Rimski-Kórsakov, i després de la seva segona gira americana dedicà el seu primer recital parisenc a nombrosos compositors sud-americans com Alberto Williams, Carles Pedrell, Juan José Castro, R. Rodríguez, Hèctor Villa-Lobos o Pedro Humberto Allende Sarón. A més de Ravel, altres compositors li dedicaren obres, com fou el cas de Séverac, Falla, Mompou, Montsalvatge i Rodrigo.

Més enllà de la seva faceta com a intèrpret, compongué obres per a piano i per a cant. Exercí com a docent, i alguns dels seus deixebles esdevingueren músics coneguts, com fou el cas de Francis Poulenc, Marcelle Meyer o Enriqueta Garreta. Es dedicà, també, a la crítica musical, amb col·laboracions a les revistes *Música*, *Revista Musical de Madrid* i *Revista Musical Catalana*. I escrivia poesia en català, castellà i francès.

[Cronograma dels fets més rellevants en la vida de Ricard Viñes.](#)

Ajuntament de Lleida

SERVEI D'ARXIU I GESTIÓ DE DOCUMENTS

Història arxivística:

El músic lleidatà Ricard Viñes i l'Ajuntament de la ciutat van mantenir una relació cordial al llarg dels anys, com posa de manifest la col·laboració del músic en diversos actes, i en la seva contractació per a la realització de concerts en el teatre dels Camps Elisis. El lligam també s'evidencia amb la participació del pianista en actes de les Festes de Maig celebrades durant el primer quart del segle XX, i en la sessió d'homenatge, que va tenir lloc durant les festes de 1927.

En Ricard Viñes se sentí sempre unit a la seva ciutat natal, i malgrat que traspassà a Barcelona el 29 d'abril de 1943, les seves restes descansen en el cementiri municipal lleidatà, junt amb les de la seva mare.

El juny de 1950, la neboda del músic, n'Elvira Viñes, complint amb la voluntat del seu oncle feu entrega a l'alcalde Víctor Hellín, de la documentació, objectes i mobiliari que aquest tenia en el seu pis de París, però no arribaren a Lleida fins un parell d'anys després.

Als anys setanta, amb motiu de la commemoració del primer centenari del naixement de l'intèrpret, es realitzà un primer tractament de la documentació del fons, que estava en mans de l'Ajuntament, aquesta intervenció va anar a càrrec de Juan Riera Figueres, qui l'inventarià i l'organitzà en diferents àlbums.

El 16 de desembre de 1986, la Comissió Municipal Permanent acorda que el Museu Morera assumeixi la direcció de la Sala Viñes.

Al març de 1997, ingressen a l'Auditori municipal unes cintes de casset, amb enregistraments de Ricard Viñes tocant el piano.

I, ja al segle XXI, en concret el 5 de maig de 2009, la part documental del fons Ricard Viñes fou transferida a l'Arxiu Municipal des de l'Auditori Municipal. I, des d'aquell moment, l'Arxiu de la Ciutat ha estat el responsable de la custòdia, tractament i difusió de la documentació.

I, el 31 d'octubre de 2018, el Museu Morera entrega a l'Auditori Enric Granados alguns dels objectes del fons.

Al llarg dels anys el llegat Ricard Viñes, ha estat exhibit, parcialment, en el Museu Morera, quan aquest es trobava en l'edifici de El Roser. En una de les sales es creà una cambra museïtzada amb el mobiliari del músic, mentre que la resta es conservava a l'Auditori Municipal. El 5 de maig de 2009, la part documental del fons Ricard Viñes fou transferida a l'Arxiu Municipal, amb l'objectiu de garantir la conservació, el seu tractament i la seva difusió.

En aquell moment l'inventari constava de 1.612 registres.

Durant els anys 2025 i 2026, l'equip de l'Arxiu Municipal ha dut terme les tasques de revisió de l'inventari, i de tot el que forma part del Fons Ricard Viñes, descrivint un total de 1.647 registres, entre els quals destaquen partitures, programes, cartells, correspondència, fotografies i retalls de premsa..., que permeten endinsar-nos en la música, i descobrir les relacions personals i professionals del gran intèrpret lleidatà, així com els quadres i els objectes donats pels familiars.

En aquesta fase dels treballs, s'ha procedit també a digitalitzar el fons, que es pot consultar en l'[Arxiu Digital](#). I s'ha creat un [cercador](#) que ofereix als músics i investigadors analitzar i explotar tots els registres del fons.

Ajuntament de Lleida

SERVEI D'ARXIU I GESTIÓ DE DOCUMENTS

En el tractament i digitalització del Fons Viñes realitzat durant els anys 2025 i 2026, s'hi ha inclòs documentació fins a l'any 1976. Malgrat que l'intendent morí l'any 1943, s'ha pres aquesta decisió per a mantenir la unitat del fons atorgada en intervencions arxivístiques realitzades en els anys setanta, les quals hi integraren la documentació fins als actes d'homenatge realitzats en commemoració del centenari del naixement de l'intendent.

La resta de objectes, quadres i mobles que formaven part del llegat Viñes no els conserva físicament l'Arxiu Municipal però sí el custodia l'Ajuntament de Lleida".

Cronologia de la descripció del fons:

Gràcies al registre, que es realitzà als anys vuitanta, quan el fons estava al Museu Morera s'ha pogut establir les fases d'inventari i tractament de la documentació.

- Anys setanta: del registre 0001 fins al registre 1546 els va introduir en Juan Riera.
- Anys vuitanta: es va donar continuïtat amb increment del número 1547 fins al 1612 – Museu Morera
- 2025/2026: Es van registrar material del llegat Viñes a partir del número 1613 fins a 1647 – Arxiu Municipal

Dades sobre l'ingrés:

El Fons Viñes ha ingressat a l'Ajuntament en diversos estadis:

- Juny de 1950: la neboda del músic, n'Elvira Viñes entrega a l'alcalde Víctor Hellín, de la documentació, objectes i mobiliari que aquest tenia en el seu pis de París, però no arribaren a Lleida fins un parell d'anys després.
- 29 d'agost de 1952: Té lloc l'acte d'entrega inicial dels objectes, mobiliari i documentació personal va tenir lloc. Segons consta a l'acta de la Comissió Municipal Permanent, on s'explica que el Sr. Servat i el regidor, el Sr. Sanuy, en representació de la corporació, es van traslladar fins a la frontera francesa per la Val d'Aran, per recollir el material donat per la família.
- 3 de Gener 1972: El Sr. Juan Riera, accepta en qualitat de dipòsit, de mans d'Elvira Viñes, una sèrie d'objectes i de documents per tal de ser integrats en un futur en la Sala Ricardo Viñes.
- 7 de desembre de 1974: Segons consta en l'acta del Ple es dona notícia en què Elvira Viñes Soto, dona promesa per escrit, en nom propi i en el dels seus germans Hernando i Lucía, d'entregar en propietat a l'Ajuntament de Lleida, les pertinències personals del seu oncle, en custòdia de Juan Riera, amb la condició que l'Ajuntament les mostri en una sala museïtzada en l'edifici de El Roser.
- 28 de setembre de 1977: Maria Teresa Solans Badia, vídua de Juan Riera Figueras, en qualitat de representant dels hereus de Ricard Viñes, feu entrega a l'alcalde Ernesto Corbella Albiñana, de quatre insígnies commemoratives.
- 5 de maig de 1978: La Sra. Elvira Viñes entrega a la Tresoreria municipal unes cintes de casset amb uns enregistraments musicals inèdits, amb destí a la Sala Ricard Viñes.
- 1978 – Tràmits duaners i de trasllat, del quadre de la reproducció del Sant Crist de Velázquez, propietat d'Elvira Viñes, donat per aquesta a l'Ajuntament.

Ajuntament de Lleida

SERVEI D'ARXIU I GESTIÓ DE DOCUMENTS

ÀREA DE CONTINGUT I ESTRUCTURA

Abast i contingut:

El fons conté la documentació generada i aplegada per Ricard Viñes i la seva família. Hi trobem documentació personal (documents notarials i acadèmics, agendes i diaris personals) i documentació familiar (inclou documents de diferents familiars de Ricard Viñes, entre la qual destaca la dels seus pares, i germans). La documentació produïda en funció de la seva activitat professional com a músic es destacable tant pel nombre de documents com pel seu contingut. Es conserva documentació de diferent mena: partitures (obra pròpia, manuscrits i edicions i amb anotacions personals); hemeroteca i material de difusió relatiu a concerts i esdeveniments musicals; ampli i interessant epistolari que recull la diversitat de relacions que Viñes va mantenir en els diversos àmbits de la cultura i la societat coetànies; fotografies tant retrats personals com d'altres imatges dedicades de personatges el món de la música i la cultura.

Entre el material conservat en el fons destaquen:

- 130 fotografies (majoritàriament positius en b/n)
- Més de 300 programes
- 98 cartells de concerts i 2 cartells de la Festa Major de Lleida
- 147 unitats entre cartes i postals (paper manuscrit, mecanoscrit i imprès)
- 103 partitures (paper manuscrit i imprès)
- 103 creacions literàries (obres poètiques, assaigs, articles, pensaments i traduccions)
- 27 obres d'art (pintura a l'oli, gravat, dibuixos, caricatures,...)
- 7 objectes personals
- 5 mobles

Les competències en matèria de patrimoni històric es van plasmar per la Generalitat de Catalunya en la Llei 9/1993, de 30 de setembre, del patrimoni cultural català i en Llei 10/2001, de 13 de juliol, d'arxius i documents. L'article 19.2b de la llei del patrimoni cultural català estableix que tenen consideració de patrimoni "els documents de més de 40 anys d'antiguitat produïts o rebuts, en l'exercici de llurs funcions, per persones jurídiques de caràcter privat".

Valoració, selecció i eliminació:

Per la seva condició de fons particular i per les característiques de la documentació s'avalua com a documentació de conservació permanent.

Incrementos:

Fons tancat. No es preveuen futurs ingressos de documentació.

Sistema d'organització:

CODI	TÍTOL
01	DOCUMENTACIÓ PERSONAL I FAMILIAR
01.01	Documents personals

Ajuntament de Lleida

SERVEI D'ARXIU I GESTIÓ DE DOCUMENTS

01.02	Activitat acadèmica
01.03	Documentació familiar
01.04	Gestió del llegat Ricard Viñes
02	DOCUMENTACIÓ PROFESSIONAL
02.01	Activitat professional
02.02	Difusió concerts
02.03	Partitures Ricard Viñes
02.04	Partitures d'altres autors
02.05	Articles i conferències escrits per Ricard Viñes
02.06	Publicacions i articles sobre Ricard Viñes
02.07	Homenatges i reconeixements
03	RELACIONS EXTERNES
03.01	Correspondència enviada
03.02	Correspondència rebuda
03.03	Correspondència entre tercers
04	CREACIÓ LITERÀRIA
04.01	Creacions poètiques
04.02	Assaigs, articles i pensaments
04.03	Traduccions
05	DOCUMENTACIÓ NO TEXTUAL
05.01	Fotografies personals
05.02	Fotografies professionals
05.03	Caricatures, dibuixos i gravats
05.04	Enregistraments sonors
05.05	Fotografies d'actes d'homenatge
05.06	Fotografies de Lleida
06	OBJECTES
06.01	Condecoracions
06.02	Objectes personals
06.03	Obra escultòrica i motlles anatòmics
06.04	Quadres
06.05	Mobles
07	RECURSOS D'INFORMACIÓ
07.01	Llibres i articles d'altres autors
07.02	Creacions poètiques d'altres autors

Ajuntament de Lleida

SERVEI D'ARXIU I GESTIÓ DE DOCUMENTS

ÀREA DE CONDICIONS D'ACCÉS I ÚS

Condicions d'accés:

La llei 9/1993, de 30 de setembre, del Patrimoni Cultural Català, en l'article 19, ja estableix que els fons documentals han de ser accessibles per a la consulta i la investigació, com a norma general; aquest accés però no és absolut, perquè la llei preveu restriccions quan aquest pot afectar a la conservació dels documents i a la seguretat o integritat dels fons.

La llei 10/2001, de 13 de juliol, d'arxius i gestió de documents, reconeix també l'accés com a regla general, i en l'article 36.3 estableix que els documents privats que es dipositen en arxius públics passen a ser accessibles en les mateixes condicions que els públics, llevat que es pacti el contrari.

Així doncs, en general tots els documents són de lliure accés a la consulta, tal com dicta l'article 1 de la llei 19/2014, de 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern.

No obstant això, es poden donar certes limitacions en el seu accés quan aquest pugui afectar a la conservació dels originals, el qual aleshores, en mesura del possible, es realitzarien a través de còpies digitals de consulta.

Condicions d'ús de la documentació:

La documentació dels diferents fons conservats a l'Arxiu Municipal de Lleida estan protegits per la legislació vigent en matèria de propietat intel·lectual (Reial decret legislatiu 1/1996, de 12 d'abril, pel qual s'aprova el text refós de la llei de propietat intel·lectual), protecció de dades de caràcter personal (Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell, de 27 d'abril de 2016, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes dades, i llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia de drets digitals (LOPDGDD), transparència i accés a la informació pública (lleis 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern) i patrimoni cultural (lleis 9/1993, de 30 de setembre, del Patrimoni Cultural Català).

- Propietat intel·lectual i drets de tercers

Els drets sobre els continguts corresponen a l'Ajuntament de Lleida.

Determinats materials poden contenir obres protegides per drets d'autor, dades personals o informació sensible. La persona usuària és responsable de verificar els drets aplicables i d'obtenir les autoritzacions necessàries abans de reproduir, distribuir, comunicar públicament o reutilitzar els materials.

- Ús permès

La consulta en línia i la descàrrega en baixa resolució, quan estigui habilitada, es permeten exclusivament per a finalitats d'estudi, recerca, docència i ús personal no comercial. No es permet la modificació dels documents ni la seva utilització de manera que en pugui alterar el sentit, el context o la integritat.

Ajuntament de Lleida

SERVEI D'ARXIU I GESTIÓ DE DOCUMENTS

- Ús restringit

Per a qualsevol ús que excedeixi la consulta personal —incloent-hi publicació en webs, xarxes socials, exposicions, edicions impreses o digitals, projectes comercials o comunicació pública— cal sol·licitar autorització prèvia a l'AML o a les persones titulars dels drets corresponents.

- Responsabilitat de la persona usuària

L'Arxiu Municipal de Lleida no es fa responsable dels usos que es facin dels materials un cop descarregats. La persona usuària assumeix la responsabilitat de respectar la normativa aplicable i els drets de tercers; i d'indicar sempre la procedència de la documentació seguint els [criteris de citació de documents](#) establerts per l'Arxiu Municipal.

Condicions de reproducció:

L'article 35 de la Llei 10/2001, de 13 de juliol, d'arxius i gestió de documents, estableix el dret a l'obtenció de còpies o reproduccions dels documents consultats, com a part del dret d'accés, sempre i quan aquestes no afectin a la seva conservació i als drets a tercers.

I que els arxius i institucions poden establir taxes o preus públics. En el cas de l'Ajuntament de Lleida, la [reproducció de documents](#) està subjecta al pagament de taxes segons l'Ordenança Fiscal núm. 2.1 corresponent a la Taxa per tramitació de documents, autoritzacions administratives i llicències. I, s'aplica una bonificació d'un 20% de descompte, a aquelles persones que acreditin que les reproduccions de documents de l'arxiu s'utilitzaran en treballs de recerca.

Tanmateix, com també indica la Llei d'Arxius, es poden fixar les condicions tècniques que han de regir aquestes reproduccions. L'Arxiu Municipal estableix que les reproduccions de documents les podran realitzar també els mateixos usuaris d'acord amb les condicions establertes en el [protocol d'actuació sobre reproducció de documents del Servei d'Arxiu i Gestió de Documents](#). El sol·licitant tindrà a la seva disposició a la sala de consulta un formulari que haurà d'omplir abans de realitzar les fotografies, aquest haurà d'acollir-se, en tot moment, a la normativa vigent sobre propietat intel·lectual. L'investigador està obligat, en publicar els documents, a fer esment de la seva procedència i, en el cas de reproduir imatges, el nom de qui n'és l'autor. La Direcció del Servei de l'Arxiu i Gestió de Documents podrà imposar restriccions, en algunes ocasions, a les sol·licituds de reproducció de documents, seguint el que indica dit protocol.

Estat de conservació:

En general la documentació es conserva en bon estat, excepte alguns cartells i document puntual, tal com s'indica en l'inventari.

Llengües i escriptures dels documents:

Català
Castellà
Francès
Anglès

Ajuntament de Lleida

SERVEI D'ARXIU I GESTIÓ DE DOCUMENTS

Neerlandès

Mecanoscrit

Manuscrit

Imprès

Instruments de descripció:

- Inventaris annexos en els diferents documents de donació
- [abans de 1975] – Intervenció, en l'organització de la documentació, realitzada per Juan Riera Figueras
- [198-] - Inventaris Museu Morera
- 2025/2026 – Arxiu Municipal - Base de dades amb la descripció sistemàtica a nivell d'unitat documental simple, unitat documental composta o unitat d'instal·lació, seguint l'estructura de la Norma de Descripció Arxivística de Catalunya (NODAC, 2007).
- [Cercador](#) del llegat Ricard Viñes, realitzat per l'Arxiu Municipal (2026)

ÀREA DE DOCUMENTACIÓ RELACIONADA

Existència i localització d'originals:

Arxiu Municipal de Lleida

Existència i localització de còpies:

En la intervenció en el fons documental realitzada, per l'Arxiu Municipal, durant els anys 2025-2026, s'ha dut a terme també la tasca de digitalització de totes les unitats documentals, amb l'objectiu de vetllar per la seva conservació; aquests, progressivament, es van incorporant a l'[Arxiu Digital](#) del web de l'Arxiu.

Documentació relacionada:

Universitat de Lleida. Fons especials de la biblioteca: [Fons Ricard Viñes](#)

Universitat de Colorado (EEUU). [Piano Music Collection](#)

Bibliografia:

BERGADÀ, M., BERNADÓ, M., GUBISCH-VIÑES, N. i LLEIDA . AJUNTAMENT., 1994. Ricard Viñes i Roda (1875-1943): testimoni d'un temps. Lleida: Ajuntament de Lleida. ISBN 8460620239.

BERNADÓ, M. y UNIVERSITAT DE LLEIDA. FUNDACIÓ ANIVERSARI., 1999. *Escrits musicals de Ricard Viñes*. Lleida: Fundació 700 Aniversari Universitat de Lleida. ISBN 8484099857.

BERNADÓ, M., 2007. Ricard Viñes: el pianista de les avantguardes: el pianista de las vanguardias: le pianiste des avant-gardes. Lleida: Institut Municipal d'Acció Cultural de Lleida, Museu d'Art Jaume Morera. ISBN 9788489781948.

Ajuntament de Lleida

SERVEI D'ARXIU I GESTIÓ DE DOCUMENTS

CLARY, M., GUBISCH-VIÑES, N. y COL·LECCIÓ DE MÚSICA DE MANUEL ROMERO-FIOL, 2011. Ricardo Viñes: un pèlerin de l'absolu. Arles: Actes sud. ISBN 9782742793372.

RIERA, J., INSTITUTO DE ESTUDIOS ILERDENSES., PATRONATO DE ESTUDIOS LOCALES JOSÉ MA. QUADRADO., FONS MARIA ESTER-SALA y FONS LAURA ALBÉNIZ, 1968. *Ricardo Viñes: evocación*. Lérida: Impr. Escuela Provincial.

SOL I CLOT, R., TORRES I GRAELL, M. del C.. LLEIDA. AJUNTAMENT., 1996. *Els Camps Elisis de Lleida: 1864-1938*. Lleida: Ajuntament de Lleida. ISBN 8489781028.

ÀREA DE NOTES

Notes:

Els catàlegs estan en permanent revisió.

Per qualsevol dubte arxiu@paeria.cat

ÀREA DE CONTROL DE LA DESCRIPCIÓ

Autoria i data(es): Equip tècnic de l'Arxiu Municipal de Lleida, 2025-2026

Fonts: La pròpia documentació i la informació continguda en els camps Documentació relacionada i Bibliografia.

Regles o convencions: *Norma de Descripció Arxivística de Catalunya (NODAC) 2007*. Barcelona: Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació. Generalitat de Catalunya, 2007; ISAD(G), 2nd ed. Consell Internacional d'Arxius.